

ODU-UWEM MMỌN ME NDISIAHA OBUBE?

Jeremiah 2:1-30.

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 393

Eke Mkparawa

IKỌ IBUOT: “Ho, mbufo kpukpru emi itoñ asatde, edi ke mmọn” (Isaiah 55:1).

Jeremiah

Kiet ke otu mme anditiñ ntiñ-nnim ikọ Jehovah ekekere Jeremiah. Abasi ekemek enye man ada etop esie ọsọk Nditọ Israel. Ke akpa ini, Jeremiah ama ekere ete ke imọ ikemeke ndikwọrọ ikọ. Enye ọkọdọhọ ete, “Mfiokke nditiñ ikọ: koro ami ndide eyenọwọñ” (Jeremiah 1:6). Edi akpanikọ, Jeremiah okowut ete ke imọ itimke inyene ifiok, enye ama onyuñ ọsuhọre idem. Ọbọñ ọkọdọhọ ete ke Imọ ima isin Jeremiah ikọ Imọ ke inua, ñko ke Imọ iyedu ye enye.

Emi ekedi ikot eke Abasi okokotde Jeremiah. Etop eke enye ekenyenede ndida nsọk Israel ikedighe se inemdenem. Ekedi ubiere-ikpe ke abañna mme idiok-ñkpọ mmọ. Edi emi ekedi utom eke Abasi ọkọdọhọ Jeremiah, ndien enye ama okop uyo Jehovah. Abasi oyom ikot Esie enam uyo Esie, utom oro ọkpọsọsọñ me ọyọhọde ye ñkpọ-ndik. “Sese ñkopuyo ọfọn akan uwa, mkpañutọñ onyuñ ọfọn akan ikpọñ okukim” (1 Samuel 15:22).

Idiok-ido

Abasi ọkọdọhọ Jeremiah utom ndiduri mbio oro utọñ mbak ubiere-ikpe ke abañna kpukpru mme idiok-ido mmọ. Ndsuk owo edomo ndikere ete ke Abasi idinọhọ mmọ ufen, sia mmọ minamke mme ñkpọ eke mmọ ekesinamde ini kiet ko, okposuk edi mmọ emumde ndusuk idiok-ñkpọ ekama. Ndsuk owo edori enyin ete ke Abasi ididọñke ubiere-ikpe sia mmọ minamke ukem idiok-ñkpọ emi mme owo efen enamde. Edi Nwede Abasi ekpep ete ke idem idiok-ñkpọ kiet eyedianare nnyin ọkpọñ Abasi. Eyeda ikọ emi Jesus eketiñde ekpe ikpe enọ nnyin (John 12:48), ndien edi ididaha uwem mbio efen ikpe. Jeremiah ama ọkwọrọ abañna kpukpru idiok-ido, onyuñ oduri mmọ utọñ ete ke mmọ eyekabare edi mbuot-ekọñ oto ke mme idiok-ñkpọ mmọ.

Ti

Jeremiah ama ọdọhọ mbio oro ete ke Abasi ama eti ete ke mmọ ema esikpono Jehovah enyuñ ema Enye. Ke ini kiet ko, Nditọ Israel ema enim Abasi ke akpanikọ enyuñ ekpono Enye (Exodus 4:31). Mmọ ema eñwọñọ enọ Joshua ete, “Nnyin iyenam ñkpọ Jehovah Abasi nnyin, inyuñ ikop uyo Esie” (Joshua 24:24). Etie nte mbio oro ema efre kpukpru ñkpọ oro, edi Abasi ama eti.

Edi mmem-mmeme ñkpọ mfin owo ndiwọñọre ñkpọñ Abasi, ndinyuñ mfre mme akaña emi mmọ ekenamde enọ Enye. Ọfọn ndikere mbaña ima eke nnyin imade Abasi, ye nte nnyin inamde ñkpọ inọ Enye. Nte nnyin ke isuk ibọñ akam idahaemi ke ofuri esit nte ke akpa ini nnyin ikotọñode-tọñ ndibọñ akam? Ndsuk ini nnyin ima ndise edem nnyuñ ñkere mbaña nte Abasi adade nnyin usuñ, ye se Enye anamde ọnọ nnyin. Isaiah, anditiñ ntiñ-nnim ikọ ọkọdọhọ, “Ese akwa itiat eke ekesọide mbufo, ye inua obube eke eketibide mbufo esio” (Isaiah 51:1).

Ke ini owo anamde oro, itoro ọtọñọ ndiduk ke esit esie, ndien enye ọnọ Abasi ekọm ke abañna mme edidiọñ Esie. Utu ke nditoro Abasi, Nditọ Israel ema ekpọñ Enye, ndien ebọ ufen.

Kere

Ọbọñ ama ọdọhọ mmọ oro ete ekere usuñ nte mmọ enamde ñkpọ ye Imọ, me odot mmọ ndinam ntre ye Imọ. Nso ke Abasi akanam? Nso edi ntak emi mmọ ekekpọñde Enye? Jeremiah ọkọdọhọ ete Abasi ama ọtọ Israel nte “ata vine” ye “ata akpan mkpasip”. Edi Israel ema ekabarede edi vine idut, ikpanaha edi ntre. Ke ini owo ọtọde eti mkpasip, me eti vine, enye enen ke ndidori enyin nte ke eyekabarede edi eti eto emi mikpuhokere. Idiok-ido akanam Israel akabarede edi “vine idut”.

Anditiñ ntiñ-nnim ikọ efen ama ada Nditọ Israel odomo ye iñwañ-vine. Enye ama etiñ owut nte Abasi okotim ekpeme iñwañ oro, edi ini idọk, okut ọbọruduk utu ke grape. Ke ini oro Abasi ama obup me nso ñkpọ ọsuhọ eke Imọ ikpanamde (Isaiah 5:4). Ibọrọ ikoduhe, koro Enye ama anam kpukpru se akpanade nte anam ọnọ mmọ. Edikpu oro okoto mmọ.

Nso ñkpọ ọsuhọ eke Abasi akpanamde ndida mfak nnyin? Abasi ama ọdọñ Eyen Esie Jesus Christ ndinọ uwem Esie man enyaña kpukpru owo. Abasi omonim usuñ emi ekemede ndifen mme idiok-ñkpọ nnyin nnyuñ nnam nnyin idu uwem inọ Enye. Ọbọñ ọmọñwọñọ ndidu ye ikọt Esie “kpukpru ini, tutu osim utit ererimbot” (Matthew 28:20). Edi mme owo esuk edodu emi mibọhọ erinyaña kaña, ndien mmọ eke ema ekebọ erinyaña, ema ekpọñ Abasi.

Mme Obube Mmọñ

Jeremiah ama eti mmọ abaña nte Abasi akadade Nditọ Israel usuñ oduk ke Canaan, Isọñ Eñwọñọ. Mmọ ema enyime ndinim mme ewuhọ Jehovah nnyuñ nnam se ifonde ke iso Esie. Ndien mmọ eyeda isọñ oro enyene enyuñ ebin mme asua mmọ esio.

Isọñ Canaan ekedi utibe obio. Ke adañemi mmọ oro ekekopde uyo Abasi, Enye ọkọnọ mmọ mme obio emi ema ekebọbọp ema ye mme ufok emi eyọhọde ye nti ñkpọ, mme iñwañ-vine emi ema eketọtọ vine, ye mme obube mmọñ emi ema eketetibi. Mme obube mmọñ edi ata akpan ñkpọ koro owo, unam ye eto ikemeke ndidu uwem mbighi ke mmọñ miduhe.

Mmọñ Eke Spirit

Ke uwem nnyin nte mme anditiene-Christ, imoyom Mmọñ eke Spirit. Jesus ama ekpep ete ke Imọ idi Mmọñ Uwem. Edieke owo enyenede Jesus ke esit esie, enye eyenyene Mmọñ eke Spirit ndinim ukpọñ esie emi okopde nsat-itọñ uwem. Jesus ọkọdọhọ ete, “owo eke ọbuotde idem ye Ami, nte Ñwed Abasi ọdọhọde, akpa odu-uwem mmọñ eyeto enye ke idem ọwọrọ” (John 7:38), “mmọñ oro ndinọde enye eyekabare edi idim mmọñ ke esit esie eke otopde akabare ọwọrọ edi nsinsi uwem” (John 4:14).

Isaiah, anditiñ ntiñ-nnim ikọ okokot mme owo edi etiene Ọbọñ ke ini enye ekewetde ete “Ho mbufo kpukpru emi itọñ asatde edi ke mmọñ” (Isaiah 55:1). Ke akpatre ibuat ke Ñwed Abasi, nnyin ikot ñko ite: “Owo eke itọñ asatde, yak edi. Owo eke amade, yak edi edibọ mmọñ uwem ke ikpikpu” (Eriyarare 22:17).

Usuñ Eke Inyenede Mmọñ

Nnyin imekeme ndinyene mmọñ nto nsio-nsio itie. Ndusuk afo emekeme ndikpọhọre ufak-inua esañ ukwak mmọñ ndien mmọñ ọwọrọ koro esañ-ukwak eyirede ke ukama-mmọñ (tank). Ekeme ndidi ke afo omokut nte idim asiahade ọwọrọ ke mben ekpri obot, ndien ata mbit-mbit edisana mmọñ oto do ọwọrọ. Edi ke ini ndaeyo edide, edim minyuñ idepke, ediwak, ñkpri idim oro esat. Ntre ke etibi ndituñọ obube mmọñ man esim mmọñ eke odude ke ata esit isọñ. Edieke etibide obube oro ke nnen-nnen itie, man okot mmọñ, owo ye unam eyenyene mmọñ.

Ke ndusuk itie, ọsọñ eti-eti ndinyene mmọñ nto esit isọñ, ntre esitibi mme ikpọ obube mmọñ, enyuñ eyọhọ mmọ ye mmọñ edim me mmọñ eke otode ebiet efen. Obube emi etie nte ukama-mmọñ emi edọñde mmọñ. Enyene ndida itiat, me edifọp-mbat (brick) ñkọk enye mbak mmọñ edidut ọwọrọ. Obube-mmọñ emi inyeneke mmọñ ke idemesie, edi ntutuñọ obube enyene mmọñ oto idemesie.

Ñwed Abasi ekpep ete ke erinyaña ukpọñ etie nte obube-mmọñ. Ema etetibi enye ini kiet eda edian ke Christ, Odu-uwem Mmọñ, mmọñ eyetop ọwọrọ kpukpru ini, idighe nte eyutde-yut me eduride-duri.

Jeremiah ọkọdọhọ ete ke Nditọ Israel emenam idiok-ñkpọ iba. Kiet, mmọ emekpọñ idim mmọñ uwem erinyaña. Iba, enyuñ etibi obube enọ idem mmọ, kpa ndisiaha obube eke mikamake mmọñ! Jeremiah ama ọsọñọ etiñ ete ke mmọ oro ema ewọñhọre ekpọñ Abasi, emi edide ñkukure Enye emi ekemede ndinọ nsinsi uwem. Mmọ ema enam ọdiok akan ke adañemi mmọ ekpuhọrede ata edikpono

Abasi esin ke edikpono ndem ye mme nkpo efen. Nwed Abasi etin abana mme owo emi enyenede “enyon-enyon ido utefe Abasi” edi isanake nkpo ye odudu Abasi (2 Timothy 3:5).

Nsat Obube

Kere nte idorenyin okokpude, okonyun edide nkpo mkpa! Kere nte afo okpokopde okposon nsat-iton ndien okut obube mmn. Ekeme ndinehere mbiet ata obube mmn, ndien ke edadeda ese, owo ikemeke ndifiok me mmn odu ke esit. Se nte idorenyin fo edemerere ndien afo ekere ete iyasuk nsat-iton! Edi se nte idorenyin fo okpude, ke adanemi afo esede esit obube, ndien afo okut ete ke asiaha onyun asat! Ukpok obube emi ikemeke ndinwam fi. Ntre ke edi ye nkpo Spirit nko. Edi ata Mmn Uwem ikpon ekeme ndin nsinsi uwem.

Jesus etin abana mme owo emi enyenede ido ukpono Abasi edi midianake ke Enye. Mmo ekeme ndinam okposon utom enyun ebighi, edi ke ini mmo edade ke iso Esie, Enye ididaha mmo. Enye eyedoh ete, “Akananam ndionke mbufo: edianare Mi” (Matthew 7:23). Yak nnyin ida ntot ito Jeremiah inyun itim ikut ite ke imonwon ito ke Idim Mmn Uwem, emi edide Christ Jesus, Eyen Abasi.

Jesus ama odoh ete, “Owo ekededi eke onwonde mmn emi Ami ndinode enye idikopke nsat-iton aba” (John 4:14). Owo ikemeke ndikop uyuh oyo-o-yo-o-yo tutu enye enyene Jesus ke uwem esie.

Idiok-nkpo

Ke Nwed Mbon Rome 3:23 nnyin ikot ite, “Koro kpukpru owo ema enam idiok-nkpo, enyun etaba ubon Abasi.” Jesus ekedi ndinyaana nnyin nsio ke idiok-nkpo, Enye onyun owut mme owo ufon ndiyarade nnyun nkpon mme idiok-nkpo mmo. Oruk owo iba edu, mmo eke enyanade ye mmo eke minyanake. Ediwak owo edion ete ke mmimo imanam idiok-nkpo. Ndusuk mmo emefiok ete ke mmimo imekeme ndibon akam ndien efen eno mmo ke mme idiok-nkpo mmo. Edi ndifiok mme nkpo emi ye ndinam mmo idighe ukem. Okposuk ndusuk owo edomode ndiboh ete ke mme idiok-nkpo mmo ke nsio-nsio usun, usun kiet kpot odu. Iyip Jesus eyefuk mme idiok-nkpo, oshi mmo efep, onyun eyet owo asana ke kpukpru mme idiok-nkpo.

Etop emi ke Jeremiah okono mmo oro, “Okposuk edi nte afo adade soda eyet idem, onyun ada ediwak suop ke idem fo, idiok ido fo etie ndek-ndek ke iso mi; Obon Jehovah odoh.” Soda etie nte nton eke edade etuk nkpo asana onyun esem. Enye ekeme ndisio ndek mfep ke nkpo, edi idikemeke ndiyet idiok-nkpo mfep. Ndusuk suop eson odudu eti-eti tutu ekpere ndita owo ikpaidem ke ubok mforore, edi idiyetke idiok-nkpo ifep.

Ubok Eke Esanade

Owo kiet okodu, ekere Pilate, emi okofikde ete ke imo imanam idiok. Enye ama ada ke iso mbio-ebio eyet ubok esie ke basin onyun odoh ete “Nsanake nkpo ke iyip eti owo emi” (Matthew 27:24). Enye ekekere ete ke ubok imo ema esana, edi nde idiok-nkpo okosuk ododu.

Andiwet Psalm ama obup ete, “Anie edidok obot Jehovah? Mme anie edinyun ada ke edisana ebiet esie?” Enye okoyom ndifiok owo emi edikade Heaven. Ndien iboro edi emi, “Enye emi ubok asanade, esit minyun ideheke” (Psalm 24:4). Edieke afo oyomde ndika Heaven usen kiet, kut ete ke se afo anamde ke ubok fo asana, ke esit fo inyun ideheke, ke ndikop uyo Abasi, nnyun nyere ke Iyip Jesus.

MME MBUME

- 1 Anie ekedi Jeremiah?
- 2 Nso oruk etop ke Jeremiah ọkọnọ mmọ oro?
- 3 Abasi ọkọdọn enye ọnọ mme anie?
- 4 Nso idiọk-ńkpọ ke Judah akanam?
- 5 Nso idiọk-ńkpọ iba ke mbon oro ekenam?
- 6 Anie edi Odu-uwem Mmọn?
- 7 Nso idi ukpughọre ke ufọt obube mmọn ye nsiaha obube?
- 8 Okposuk soda ye suọp mikemeke ndiyet idiọk-ńkpọ mfep, nso ńkpọ ekeme ndiyet?
- 9 Abasi ama ọtọ akpan vine, nso oruk vine ke Israel ekekabare edi?
- 10 Nso ńkpọ okosuhọ eke Abasi akpakanamde ndińwam Israel?